

ปัจจัยที่บ่งชี้ความพึงพอใจด้านสังคมอย่างยั่งยืนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในโครงการรถไฟฟ้า

FACTORS INDICATING SOCIAL SUSTAINABLE SATISFACTION OF STAKEHOLDERS IN MASS RAPID TRANSIT PROJECTS

กรธวัช สุขโข¹, เจษฎา วัฒนพรไพโรจน์¹, นัฐพล เนตรน้อย^{1,*}, กิตติพิศ กวีสิทธิสารคุณ² และจักรพงษ์ พงษ์เพ็ง¹

¹ ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

กรุงเทพมหานคร

² กองบริหารก่อสร้าง 2 การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร

*Corresponding author address: Natthaphon.netnoi@gmail.com

บทคัดย่อ

โครงการรถไฟฟ้าเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมที่ช่วยพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย แต่ทั้งในขั้นต้นก่อน ระหว่าง และหลังการก่อสร้างโครงการอาจก่อให้เกิดปัญหาต่อสังคมและชุมชนบริเวณพื้นที่ก่อสร้าง เช่น ปัญหาการเวนคืนที่ดินอย่างไม่เป็นธรรม ปัญหาการจราจร ปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อม และปัญหาเกี่ยวกับทัศนียภาพ ซึ่งปัญหาเหล่านี้นำไปสู่ความไม่พึงพอใจหรือความไม่ยั่งยืนของสังคม จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับความยั่งยืนของโครงสร้างพื้นฐานในประเทศไทยพบว่า ยังขาดการแนะนำปัจจัยที่บ่งชี้ความพึงพอใจด้านสังคมอย่างยั่งยืนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยเฉพาะอย่างยิ่งในโครงการรถไฟฟ้า ดังนั้นงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาปัจจัยดังกล่าว โดยออกแบบแบบสอบถามเพื่อสำรวจข้อมูลจากเจ้าของโครงการรถไฟฟ้า ผู้รับเหมาก่อสร้าง และชุมชนใกล้เคียงกับโครงการรถไฟฟ้าเกี่ยวกับระดับความสำคัญของปัจจัยที่บ่งชี้ถึงความพึงพอใจด้านสังคมอย่างยั่งยืน จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS โดย (1) เปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัจจัย และ (2) เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของปัจจัยระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยผลการวิเคราะห์สามารถแบ่งกลุ่มปัจจัยได้ดังนี้ “เศรษฐกิจและสังคม” (22.15%) “การเข้าถึงและความพึงพอใจ” (21.25%) “สุขภาพ ความปลอดภัยและความเสี่ยง” (16.36%) “การคำนึงถึงสภาพแวดล้อม” (15.57%) “การควบคุมมาตรฐาน” (12.39%) และ “ความเท่าเทียมกันในสังคม” (12.28%) ผลที่ได้จากงานวิจัยนี้จะช่วยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพัฒนาแนวทางร่วมกันในการสร้างความพึงพอใจด้านสังคมอย่างยั่งยืนให้กับโครงการรถไฟฟ้าในอนาคตต่อไป

คำสำคัญ: ความยั่งยืน, ความพึงพอใจ, ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย, ปัจจัย, โครงการรถไฟฟ้า